

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno, četrtletno K 16.50.

Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 4. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Nemška Avstrija in Italija.

Vodja zunanjega urada v Nemški Avstriji socialni demokrat dr. Bauer je odstopil. Pri tem je poslal predsedniku Seitzu sledeče značilno pismo: »Gospod predsednik! Odkar sem prevzel vodstvo zunanjega urada nemškoavstrijske republike, je bilo eno izmed vodilnih načel moje politike, pridobiti Nemški Avstriji prijateljstvo Italije, najmočnejšega našega sosedu. Upal sem, dobiti podporo Italije za združitev Nemške Avstrije z Nemško državo, njeno obrambo proti zahtevam naših slovanskih sosedov na nemška ozemlja in pa na prijateljski način dogovor z njo v svrhu za oba dela ugodne rešitve vprašanja nemškega južnega Tirolskega. Upal sem, da bo Nemška Avstrija posredovalka, ki naj zopet pridobi celemu nemškemu narodu prijateljstvo Italije. V tem svojem stremljenju sem bil okrepljen s celo vrsto dokazov dobrohotnega mišljenja, ki nam jih je nudila italijanska vlada pri obravnavanju marsikaterih zadev. Koncentriral sem torej svoja prizadevanja na to, priti do direktnega sporazuma z Italijo glede nemškega južnega Tirolskega, glede edinega vprašanja, ki nas loči od Italije. O tem prizadevanju sem sporočil narodni skupščini dne

7. junija. Žal so se ta prizadevanja ponesrečila. Dne 8. junija mi je sporočil princ Borghese, italijanski poverjenik na Dunaju, da italijanska vlada ne more pričeti diskusije, vsled katere bi nastal dvom o popolni suvereniteti kraljestva Italije čez Alto Adige. S tem je bila omajana moja politika vsled intransigence italijanskega imperializma. Kajti če Italija še nadalje zahteva aneksijo nemškega južnega Tirolskega, je ono ozko prijateljstvo med Italijo in Nemško Avstrijo, ki je bil cilj mojega stremljenja, za dogleden čas nemogoče. Italijanski imperializem nas torej sili, stopiti v druge smeri. Ne smatram se pa za pravega moža, da bi vedel po novem potu. . . .

Dr. Bauer je torej javno in jasno povedal, da je obstajala zveza med Nemško Avstrijo in Italijo, ki je nudila Nemški Avstriji marsikateri dokaz dobrohotnega mišljenja. Mi smo to zvezo prav dobro čutili na Koroškem, kjer je Italija dejansko pomagala nemškim četam, videli in čutili smo pa tudi pri raznih drugih prilikah. Dr. Bauer je voditelj nemške socialne demokracije in njegova stranka je brezdvomno odobraval njegovo politiko. V Mariboru je še mnogo nemških železničarjev, ki so včlanjeni v nemškoavstrijsko orga-

nizacijo socialdemokratske stranke. Ti so gotovo delali v zmislu dr. Bauerjevih načel. Kako je potem mogoče, da jugoslovanska socialnodemokratska stranka sedi pod eno streho s temi ljudmi, jih zagovarja ter podpira? Zadnja stavka nam je marsikaj dokazala. Edino to je bilo dobro, da se je ponesrečila. Radovedni smo, kateri Slovenec bo še odobraval to stranko, ki se veže z nemškoavstrijsko socialnodemokratsko stranko, koje voditelji hočejo s pomočjo Italije streti našo tako težko priborjeno Jugoslavijo.

O mariborskih in varaždinskih dogodkih.

Beograd, 25. julija. LDU. Presburo javlja: Dne 22. t. m. ob 22. uri je nastala pobuna v dopolnilnem oddelku 47. mariborskega pešpolka. Pri uporih so sodelovali tudi posamezni meščani, Nemci a pred vsem železničarji. Vsled posredovanja čete karlovskega polka se je vzpostavil še isto noč okoli 24. ure red. Četa je imela tri ranjence, uporniki šest mrtvih in nekoliko ranjenih. Del upornikov je bil aretiran, a en del je pobegnil. Kot vzrok za upor navajajo uporniki baje nezadostno opremo, kakor obleko in obutev, in malo plačo.

Dne 23. t. m. se je uprl savski konjeniški polk v Varaždinu. Vojaki pod poveljstvom podčastnikov so razbili skladišča in se polastili orožja ter strojnice in odšli k vojašnici, v kateri so bile nastanjene pehotne čete. Pešci, ena in

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(23)

»Nobene večje sramote bi ne napravil, četudi bi vedel, da je diamant umorjene skrit v rokavicah. Vendar pa tega nisem vedel; niti slutiti nisem tega. Tudi zdaj si ne morem misliti, zakaj je skrila kamen v rokavicah. Kako je bilo mogoče, da je dala gospa Fairbrother tako neprecenljivo dragocenost shraniti človeku, ki ga je tako malo poznala? Ne da bi za to vedel? Kako lahko bi ga v nervoznosti izgubil. Ali se je bala, da bo umorjena, če še obdrži diamant?«

Nadzornik je premišljeval nekaj časa, potem je rekel:

»Govorili ste o svoji bojazni, da bi ne prišel kdo skozi vrata, predno bi imeli čas, da odidete skozi druga. Ali se to tiče prijatelja, ki ste ga videli onstran zagrinjala na divanu?«

»Ne, moj prijatelj je že odšel. Portiera je bila dovolj odgrajena, da sem mogel to videti. Če bi počakal samo eno minuto,« je dodal z

žalostnim glasom, »tedaj bi mogel vstopiti skozi običajni vhod, ne da bi me kdo opazil, in ne imel bi teh neprijetnosti.«

»Gospod Durand«, je nadaljeval nadzornik, »opozarjam vas na to, da vam ni treba odgovarjati na moja vprašanja. Če vas pa veseli, mi morete morda povedati, ali ste v onem trenutku bojazni mislili na nevarnost, da bi vas videl skozi okno eden izmed mnogih voznikov, ki so pred vhodom vedno semintja hodili.«

»Ne, nisem mislil niti na okno — ne vem, zakaj ne. Toda če me je kdo izmed pasantov videl, tedaj upam, da je dovolj natančno opazoval, da mi bo priča.«

Nadzornik ni odgovoril. Očividno je bil zamišljen. Pozneje sem izvedela, da so zagrinjala, ki so bila zgodaj zvečer odgrajena, kakor se je izkazalo, popolnoma zakrivala okno. Ali je upal, zapeljati gospoda Duranda v kako obremenljivo priznanje? Ali izvedeti je resnico? Njegov obraz ni kazal njegovih misli. Gospod Durand, ki je to opazil, je rekel dostojanstveno:

»Ne pričakujem, da bi tujci verjeli tem iz-

vajanjam. Morda so čudna in tudi nasprotujoča s spričo dokaza, ki ga imam na srca. Toda kdor me pozna, kdor me natančno pozna, ta bo gotovo verjel, moji pripovedi. Izjavljam tu, da je tako resnična, kakor da bi jo bil pred sodiščem s sveto prisego potrdil.«

»Anson!« sem vskliknila pri teh besedah strastno, ter spustila stričovo roko, ki sem jo dozdaj držala krčevito. Zopet sem mu zaupala.

In potem, ko sem videla nadzornikovo službeno obnašanje in negotov pogled ter skeptični obraz stričev, sem čutila, da mi je prišlo srce biti. Neglede na zunanje oblike, sem hitela h gospodu Durandu, dala obe roki v njegovi ter v kliknila strastno:

»Verjem ti! Le samo tvoje besede, nič drugega na svetu, ne more omajati mojega zaupanja do tebe.«

Zvesti, veseli pogled, s katerim me je pogledal, je bil za me najboljši odgovor. Zdaj sem mogla oditi iz sobe.

Toda iz hiše še ne. Neki drug dogodek nas je vse ustavil, predno je minul ta interesantni večer.

(Dalje prihodnjik.)

pol čete so takoj stopili pod orožje ter se postavili nasproti upornikom. Ti so se razdelili v skupine, izognili se srečanju s pešci, zavzeli pošto zgradbo na Trgu Svobode, kjer so postavili strojnice. Poizkus upornikov, da bi se jim pridružili topničarji, ni uspel. Ker je pehota zavzela park, je bil odrejen napad na upornike, ki pa so se razkropili v skupinah po nekoliko ljudi in zasedli posamezne hiše. Njim se je pridružilo tudi nekoliko meščanov, ki so za časa gibanja pehote streljali iz svojih hiš. Okoli 15. ure ni bilo več boja. Del upornikov so prijeli, en del se je sam udal, a en del je pobegnil. Podvzete so odredbe, da se vsi poslednji primejo. Izgube pehote znašajo dva mrtva, en častnik in deset vojakov ranjenih. Izgube med uporniki dosedaj še niso znane. Niti v enem, niti v drugem poizkusu upora ni sodeloval niti eden častnik. Obstoje dokazi, da je do upora došlo vsled agitacije od zunaj.

Ti lokalni dogodki so dali sovražnikom kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev povod, da predstavljajo položaj v kraljestvu na nastopni način: „Nauen, 25. julija. Dunajsko poročilo javlja: Narodni poslanec Radić je osvobojen iz zapora. Vojska je v razsuhi, v katerem je prenehala vsaka disciplina. Vojaki zapuščajo svoje čete, častniki in podčastniki so potrgali s svojih uniform službene znake. V Varaždinu in Zagrebu je došlo do velikih nemirov, ki še trajajo. Od Čakovca proti jugu ne vozijo železnice, ne poslujeta brzojav in telefon.“ Dalje se javlja: „Dne 23. t. m. je izbruhnilo po raznih krajih Jugoslavije revolucionarno gibanje. Hrvatski revolucionarji skušajo odbiti srbsko vojsko, ki se povsod zbira. Na več mestih je došlo do krvavih spopadov med Srbi in Hrvati. Nadaljne vesti javljajo, kako so hrvatski vojaki v raznih mestih proglasili samostojno hrvatsko republiko. Velik del jugoslovanske garnizije v Mariboru na Štajerskem da je prešel v revolucionarni tabor. Čete so izšle na ulico s klici: »Treba je odstraniti Srbijo«. Nezadovoljnost vlada tudi s srbsko upravo in ogorčenje vsled prisilnega pozivanja pod orožje. Izgleda, da izvira upor s shodov, ki so jih udeležili mnogobrojni slovenski in hrvatski socialni demokrati in na katerih so govorniki med splošnim odobravanjem govorili za republikansko državno obliko Jugoslavije. Aretirani so mnogi udeležniki teh shodov, vsled česar je izbruhnila dolgotrajna nezadovoljnost slovenskih in hrvatskih vojakov. V torek zvečer so bili očitno ogorčeni boji, ki so se razvijali na Dravi itd. Javlja se, da je bilo ob tej priliki ubitih trideset oseb in da je mnogo ranjenih.“

Sklepi ustanovnega občnega zborovanja društva odvetniških in notarskih uradnikov za mariborsko okrožje s sedežem v Mariboru.

I.

Ugotavlja se, da so najpotrebnejše življenske potrebe vsled vedno rastoče draginje in male vrednosti valute postale kakor večini drugemu uradništvu, tako tudi odv. in not. uradništvu skoro nedosegljive.

Z najnižjo plačo od mesečnih K 100 do K 150 se je zamoglo pred vojno dosti bolje izhajati, kot sedaj z mesečno plačo od K 400 do K 600, koje plače pa so le nekteri deležni.

Ako še naj stan odv. in not. uradnikov

kot tak nadalje obstoji, je nujna potreba, takojšnje reorganizacije in regulacije plač.

Vladni poverjenik za pravosodje je že z naredbama od 10./3. 1919, št. 403 in 404 ustanovil podlago, da se omogoči zvišanje plač tudi odvetniškemu in notarskemu uradništvu.

Odvetniški in notarski tarif je že po samem besedilu gornje naredbe podvojen in potrjen.

V resnici pa se honorirajo izdelki odvetniških in notarskih pisarn 4—6 krat višje kot pred vojno, ker spada mnogo tožba z ozirom na sedanjo vrednost spornega predmeta vsled splošnega podražanja vseh predmetov pred sodne dvore, kjer je zastopanje po odvetnikih po postavi zapovedano, med tem, ko so slični spori pred vojno spadali pred okrajna sodišča, kjer zastopstvo po odvetnikih ni bilo zapovedano.

Povdarja se, da se pri odmeri stroškov sodnija ozira le na stvarno sposobnost in vsebino izdelka, ne pretresa pa, kedo je koncept dotične vloge sestavljal in da se v spornih in izvenspornih zadevah plačuje honorar za izdelke jednako, naj isti izvirajo od šefa, koncipienta, pisarnovodje ali ostalega osobja. Isto velja tudi glede zastopanja pri sodiščih, v kolikor so nejuristi po § 31 c. p. r. do tega zastopanja opravičeni.

Le ta način uradovanja jo omogočil, da so se nekateri odvetniki in notarji zamogli povspeti do raznih častnih političnih in drugih mest in da so tudi pri vladi prevzeli najodgovornejša mesta, ki zahtevajo posvečanje vseh duševnih sil in osebne prisotnosti za vršenje njih važne politične in državne službe.

Vkljub odsotnosti teh gg. šefu pa še delujejo in cvete njih odvetniške in notarske pisarne pod vodstvom njih pisarniških vodij in koncipientov, kar bi bilo onemogočeno, ako bi bili slednji prisiljeni ustaviti nadaljno sodelovanje v teh pisarnah.

II.

Radi tega je neumevno, da ti odlični možje na odgovornih mestih, ki izdajajo naredbes za ureditev socijalnega razvoja in regulacije plač vseh stanov, še vedno niso ukrenili primernih korakov za reorganizacijo lastnih uradnikov ter jim zagotovili prosti razvoj in primerno stanovsko stališče v človeški družbi.

Znano nam je, kaj zasluži pisarna in vsak poedinec dnevno v odvetniški in notarski pisarni in baš te visoke številke niso za storjeno delo posameznikov v nikakem razmerju z nizkimi našimi plačami.

Pojmi o čutu pravičnosti se nam zmešajo, kadar hočemo raziskati nekaj logike v tem številčnem nesoglasju.

Dnevnik vsake pisarne je ogledalo pisarniškega delovanja in razvoja, isti tvori podlago za potrebno število pisarniškega osobja in visokost plač poedincev.

V očigled tem dejstvom in ker je notorično, da je uradništvo odvetniških in notarskih pisarn med vsemi sličnimi stanovi najslabše plačano, da je ta stan najmanj organiziran in vsled tega v človeški družbi najmanj upoštevan, sešlo se je danes uradništvo odvetniških in notarskih pisarn, včevši pisarnovodje in koncipiente brez razlike strank na stanovsko zborovanje v Mariboru v restavracijski dvorani »Maribor«, ustanovilo za

Mariborsko okrožje, lastno društvo ter med drugim sklenilo sledeče

Resolucije:

1. Pridružujemo se v polnem obsegu resolucijam z dne 23. aprila 1919 sklenjenih na sestanku društva odvetniških in notarskih uradnikov v Celju in razposlanim prizadetim korporacijam in poedincem.

2. Vstrajamo solidarno s Celjskimi tovariši na tem, da se te resolucije tudi za uradništvo odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskega okrožja v polnem obsegu izvede.

3. Dokler se resolucija ad 1 ne izvede, naj se uvede začasno v vseh pisarnah minimalna plača za kategorije a in b t. j. (koncipientni in pisarnovodje) po K 900 do 1200, za uradništvo kategorije c in d (t. j. strojepisce in stenografinje) po K 400 do 600 mesečno ter delaprosti sobotni popoldan.

4. Vlado v Beogradu in Ljubljani se naproša, da s primernimi naredbami ukrene potrebno, da se pride legalnim potom med odvetniki in notarji ter njih uradništvom do pravičnega sporazuma v smislu resolucij sub 1. z dne 23. aprila 1919.

5. Odvetniške in notarske zbornice se naproša, da uvedejo obligatno v vseh odvetniških in notarskih pisarnah dnevnik — kakoršnega že itak imajo leta in leta v modernih pisarnah — v kojega se naj sproti opisujejo dnevni izdelki in zaslužek posameznikov ter naj služi ta dnevnik v podlago za sprejem potrebnega uradništva, naj bode dnevna kontrola glede pridnosti in vporabnosti pisarniškega osobja in naj bode regulator maksimalnih plač.

6. Stanovske tovariše in tovarišice ter gg. koncipiente se vabi na pristop k društvu ter se jih pozivlja, da vsak v svojem okolišu z vsemi sredstvi deluje na dosego stavljenih ciljev.

7. GG. odvetnike in notarje se istotako vljudo vabi na pristop k društvu in sodelovanje, da si potom društva vzgoje stalno, zavedno, neodvisno in šolano uradništvo.

8. Obžalujemo, da celjski gg. odvetniki in notarji niso vzeli v pretres resolucije z dne 23. aprila 1919 ter so z njih zadržanjem napram društvu odvetniških in notarskih uradnikov v Celju slednje prisilili, da je poseglo po samopomoči ter napovedalo za jutri splošno stavko celjskih tovarišev, koncipientov in tovarišic.

Izrekamo se z njimi solidarne ter jih bomo pri tem resnem boju v vsakem obziru podpirali.

9. Ker pa so mariborski gg. odvetniki in notarji z ozirom na gornjo resolucijo z dne 23. aprila 1919 sklicali stanovsko posvetovanje na dan 27. maja 1919 v Mariboru ter se pri istem s to resolucijo obširno bavili in v nekaterih točkah resolucijam tudi pritrdili, glede spornih točk pa sporočili odvetniškim in notarskim zbornicam željo po sklicanju enquete in ker so nekateri mariborski tovariši dosegli v zadnjih mescih brez prigovarjanja precejšnje povišanje plač s zagotovitvijo skorajšnjega zopetnega povišanja, se soglasno sklene: da mariborski tovariši za sedaj ne bodo stavkali in naročajo društvu vodstvu, da ukrene vse potrebne korake glede onih tovarišev in tovarišic, ki niso bili deležni zasluženega povišanja službenih prejemkov.

10. Novo ustanovljeno društvo naj uravnja smer delovanja na pravični podlagi, ki naj bode koristno gg. šefom in uradništvu ter pripomore stanu odvetniškega in notarskega uradništva do primerne upoštevanja v socijalni družbi, ki

mu pristojna po naobrazbi, načinu uradovanja ter izdelovanja pisarniških izdelkov.

V Mariboru, dne 20. julija 1919.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov mariborskega okrožja s sedežem v Mariboru.

Blagajnik: Predsednik: Tajnik:
Franjo Moškon I. r. Dragotin Gilevert I. r. Štefan Dergas I. r.

Političen pregled.

Ministrska kriza. — Ostavka celokupnega ministrstva. Beograd, 25. julija. Diference v ministrstvu, ki so vsled potovanja Protičevega v Pariz začasno bile zabrisane, katere pa so se neprestano zopet pojavljale, povzročajo, da pride v prihodnjih dneh, bržkone že v ponedeljek, do krize celokupnega ministrstva. Ta dan poda ministrski predsednik prestolonasledniku ostavko cele vlade, na kar se bode iskala nova kombinacija, katera bode omogočila, da se težavna zunanja in notranja vprašanja rešujejo od večine parlamenta brez neprestanih disonanc v vladi sami.

Karl Habsburški se vrne v Avstrijo? Pariz, 24. julija. »Chicago Tribune« javlja, da je bivši avstrijski cesar Karel, ki biva sedaj v Švici, vročil državnemu kancelarju dr. Rennerju v St. Germainu prošnjo, da bi se mu dovolil povratek v Avstrijo, kjer hoče živeti kot navaden državljan.

Tittoni pripravlja na izredne dogodke. LDU, Split, 25. julija. (DDU.) Koncem zborovanja, ki ga je imel svet četvorice v Parizu, se je italijanski delegat Tittoni dolgo razgovarjal s Tardieujem in Clemenceaujem. Tittoni se trudi pregovoriti francoske in angleške zastopnike, naj vplivajo na jugoslovanske delegate, da v svojih zahtevah popuste. V primeru, da bi jugoslovani ne odjenjali, in da bi ne došlo do sporazuma z Italijani, pripravi on zaveznike na izredne dogodke.

Dnevne novice.

Kraljeva zahvala. Na čestitke prigodom rojstnega dne Njegovega Velikanstva kralja Petra I., je prejel predsednik deželne vlade za Slovenijo sledečo zahvalno brzojavko: »Ja sam sa radošću primio pozdrav vlade i naroda iz mile Slovenije, kojoj od srca želim najlepši napredak u zajedničkoj otadžbini. — Petar«

Občni zbor kraj. organizacije JDS v Mariboru se vrši v petek, 1. avgusta ob 20. (8) uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo o razvoju JDS v Mariboru. 2. Strankina politika v parlamentu. 3. Dopolnilne volitve v odbor. 4. Volitve zaupnikov v okrožno organizacijo. 5. Slučajnosti.

Zbor zaupnikov JDS iz mariborskega okrožja se vrši v nedeljo, 3. avgusta, ob 10. uri predpoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Poročilo o strankini politiki v Narodnem predstavništvu. 2. Valuta, vojna posojila in druga finančna vprašanja. 3. Agrarna reforma. 4. Strankino delovanje v mariborskem okrožju. 5. Sprememba organizacijskega reda v svrhu večje samostojnosti okrožij in organizacija kmetijstva v stranki. 6. Volitve okrožnega odbora. 7. Volitve odborikov za izvrševalni odbor v Ljubljani. 8. Slučajnosti. Zbora se udeležijo poleg naših štajerskih državnih poslancev dr. Kukovca in prof. Voglarja tudi podpredsednik Deželne vlade dr. Žerjav. Vse krajevne organizacije naj prijavijo pravočasno svoje zaupnike in jim dajo v svrhu kontrole posebne legitimacije. Časna dolžnost vseh zaupnikov pa je, da se udeležijo polnoštevilno tega važnega zborovanja. Vsa potrebna pojasnila daje okrožni tajnik prof. Voglar v Mariboru.

Ponižno vprašanje. Pred kratkim časom sem čital v časopisju, da je minister Korošec naznanil, da se je pogodil z »jugoslovansko zvezo mlinarjev«, da bo ta mlela za državo žito po 31 K za meterski cent. Slišal sem tudi od nekega mlinarja, da država plačuje po 41 K za 100 kg za mlenje. Pri nas pa meljejo mlinarji zrnje tako, da dobivajo po 6 do 10 K za 100 kg. — Prosim g. urednik, razložite mi, če je to resnica, da torej g. Korošec plačuje po 20 do 30 K več za 100 kg tistim velikim deloma judovskim bogatašem, ki so pri jugoslovanski mlinarski zvezi, kakor pa zahtevajo naši priprosti mlinarji? Menda bo kakšen član Narodnega predstavništva kaj natančnega razložil o tej zadevi. Zelo sem radoveden. — Kmečki mlinar.

Pomoč našim vojnim ujetnikom. Dr. Rosina nam je dal na razpolago sledeče pismo: Ahmednagor, 20. aprila 1919. »Spoštovani gospod doktor! Gosp. inženir Lupša je Vam že pred meseci pisal. Nič odgovora. On ne more zopet pisati; zato kot »jegov tovariš in spremljevalec iz Siamu pišem sledeče: Žalostnim čustvom opažamo, da se za nas, ki smo prišli v vojno ujetništvo nihče v domovini ne briga. Boli nas, če pomislimo, da smo zaprti, ker smo bili Avstrijci, da pa novo organizirana vlada ravno tako nič za nas ne stori, da bi mogli odpotovati v domovino. Pisali smo brez uspeha dr. Korošcu, »Slov. gospodarju« itd. Ali naši voditelji nimajo nobenih človeških čutil za nas? Pri zeleni mizi sedeti je prijetnejše, kakor v tropečni vročini moralno in telesno propadati. G. inženir Lupša pošilja Vam in vsem znancem velikonočni pozdrav! Iz tega dopisa, ki je prišel v Maribor šele v sredi mesca julija t. l. se razvidi, da sta Slovenca: inženir Lupša in Fr. Ivančič bila mesca aprila še v Indiji, v Ahmednagor-u zaprta kot vojna ujetnika. Gosp. inženir Lupša je bil v Siamu nastavljen pri vladi in menda od tam kot ujetnik odpeljan v Indijo. Ako v tem času (pismo je potovalo skoro 3 mesce) še nista rešena, bi dobro bilo, da se pri vladi kdo zanima za ta rojaka in primernim potom posreduje pri angleški vladi.

Sadenje tobaka prepovedano. Finančni minister je izdal naredbo, s katero se prepoveduje sadenje tobaka brez izrecnega dovoljenja finančnega ministrstva.

Vojaško pismo. Dobili smo sledeče pismo: Z ogorčenjem smo izvedeli iz 164. in 165. štev. cenj. Vašega lista, da so se strupenim napadom »švabskih« časopisov pridružili tudi »slovenske« »Male novice«. Našega Maistra, osvoboditelja Maribora in Korotana, ljubljena naše vojske — si upajo naši katoliški »narodnjaki« v veselje Nemcev blatiiti in obrekovati! Ravno te dni nas je naš general obiskal in smo imeli priliko se z njim prijateljsko razgovoriti. Zategadelj vsi najodločnejše protestiramo proti tem strupenim napadom in pozivamo »Male novice«, da te napade prekličejo. Slavko Senčar in Gustl Kozole v imenu 6. čete kr. pp. 45.

Mi smo fantje vsi soldatje, ki za Maistrom pojdejo!!

Opozoritev zaradi občinskih vojnih posojil! Zastojništvo mesta Ormož je prejelo od centralne banke nemških hranilnic poziv, naj zaradi kuponov vojne posojila, katero je občina svoj čas podpisala, vplača od sedajnih zastopnikov občine podpisano izjavo zaradi obračuna anuitete pri komunalnem kreditnem zavodu v Gradcu. Ker so podobne pozive prejeli tudi drugi občine, ponovno opozarjamo, da po začasnih odredbi deželne vlade v Ljubljani in ozirom na stališče vlade v Beogradu še ne vplačana, za komunalni kreditni zavod v Gradcu podpisana vojna posojila z ozirom na nezakonitost postopka od naše strani niso priznana, in da bi ravnal vsak zastopnik katerekoli občine le na lastno nevarnost in tudi gmotno odgovornost, ako bi podal kljub temu kako za občino obvezno izjavo glede vojnih posojil. Predsednik likvidacijske komisije SHS za Štajersko v Celju. — Dr. Kukovec.

Pisemski promet z inozemstvom zopet odprt. Kakor je posneti iz uradnega lista tukajšnjega poštnega in brzojavnega ravnateljstva, je pisemski promet z inozemstvom, izvzemši

Nemško, Bolgarsko, Turško, Madžarsko in Rusko, zopet odprt. Tudi ni še odprt pisemski promet z Italijansko, Poljsko, Ukrajino, ker zadevni dogovori s temi državami še niso dokončani. Za ostalo inozemstvo se smejo oddajati pisma, dopisnice (navadne in one z odgovorom), tiskovine vseh vrst, poslovni papirji, vzorci brez vrednosti, in sicer tudi priporočeno. Pristojbine se zaračunavajo po mednarodnem tarifu. Povzetne pošiljke in poštni nalogi so za zdaj zaradi prekinjenega denarnega prometa nedopustni. Ker so inozemske pisemske pošiljke podvržene do preklica cenzuri, je oddajati odprta pisma z naslovom pošiljateljčevim na zadnji strani. Pri tej priliki pripominjamo, da so za pisemski promet v Nemško Avstrijo in Čehoslovaško veljavne nove tuzemske pristojbine.

»Sokol« ima telovadne ure v gimnazijski telovadnici v ponedeljek, sredo in petek od 19. do 20. ure zvečer. Sokolice telovadijo iste dneve od 19. do 20. ure zvečer v telovadnici dekl. meščanske šole na Reiserjevi cesti. Pozivlja se na točni obisk telovadbe.

Vaditeljski zbor.

Sladkor za vkuhanje. Vsak stanovalc dobi 1 kilogram sladkorja za vkuhanje sadja. V to svrhu se ne bodo izdajale posebne nakaznice, marveč zadostuje nova, od trgovcev in od mestne prodajalne izdana družinska nakupovalna nakaznica. Kedor nima omenjene nakaznice, nima pravice do sladkorja, ker se bo oddajalcem sladkorja le toliko sladkorja nakazalo, kolikor je pri njih oseb prijavljenih. Z izdajo sladkorja se lahko takoj prične.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila »Mariborskemu delavcu«).

Neverjetna vest.

M o n a k o v o, 26. julija 1919. »Münchener Post« poroča iz Curiha: Scheidemann se je baje s svojim prijateljem Parvusom pred osmimi dnevi odpeljal v Rim, da ponudi italijanskemu kralju v imenu državnega predsednika zvezo z Nemčijo. Kralj Emanuel se je posvetoval s socialističnimi poslancema Turatijem in Trevesom ter sporazumno s svojimi socialističnimi prijatelji predložil vprašanje papežu v odločitev. Scheidemann in Parvus sta imela dolg pogovor s kardinalom in državnim tajnikom Gasparijem v navzočnosti štirih drugih kardinalov. V Vatikanu govorijo, da bodo v kratkem prišli odposlanci Ljenina in Bela Kuna, da se dogovarjajo s papežem glede zveze med Nemčijo, Ogrsko in sovjetsko Rusijo.

Ogri se umikajo.

Budimpešta, 26. julija 1919. (Ogrski brz. kor. urad). Višje armadno poveljstvo poroča dne 26. julija: Da ustavijo naše zmagovito bojujoče se čete, so Romunci v zadnjih dneh zbrali iz vseh delov Romunske vso svojo armadno moč v ozemlju onkraj Tisze. Da se izognemo spopadam z večkratno premočjo, smo umaknili svoje čete za Tiszo. Držimo Szolnoško mostišče in črto Tisze. Čete so se umaknile v največjem redu in brez izgub ljudi in materiala.

Svet petorice in Hindenburg.

St. Germain, 26. julija 1919. »New York Herald« izve, da je svet petorice na ponudbo Hindenburgovo, da gre namesto cesarja na sodišče, v tem zmislu odgovoril, da smatra predložitveno »maršala kot lojalen in junaški čin, željo fevdalstva, ne zadošča ta nadomestek. Hindenburg mu pa ne izpovedati pred sodiščem denburgu je prosta pot, v tem slučaju ne morejo zagotoviti, da ne bo kaznovan.

Konec rudarske stavke na Angleškem.

Rotterdam, 27. julija 1919. Iz Londona poroča Reuter, da so vsled pogajanj med voditelji rudarskih organizacij in vlado poravnali prepire zaradi mezd na temelju poravnave, ki jo je predlagala vlada.

MALA OZNANILA.

Sadne preše in mline prodaja Franjo Farič, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica št. 20. 3-1

Štedilnike raznih sistemov (železne in z lončenimi ploščami, ploščevinaste) prodaja Franjo Farič, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica št. 20. 3-1

Vino, rizling in črno dalmatinsko od 56 litr. naprej, ter sadjevec in kislavo vodo se razpošilja po najnižji ceni od podjetja Silva-vrelec, Guštanj. Kupijo se stari zamaški. 5-5

Tovarnar, 27 let star, s premoženjem v znesku 200.000 K, se želi omožiti s pošteno slovensko gospodično v starosti od 20-25 let, ki ima nekaj premoženja in je zmožna vseh gospodarskih poslov. Ponudbe na upravo. 3-3

Ključavničarske pomočnike in učence slovensk. narodnosti sprejme tovarna strojev Franjo Farič v Pobrežju pri Mariboru, Nasipna ulica 20. 3-3

Stiskalnico (prešo) za bučno olje prodaja Franc Farič, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ulica št. 20. 3-3

Prima svinjsko mast

Suho meso

Slanino

Braunšvaiger

Fižolo

Pražen ječmen à la Kneipp

Kavin nadomestek

prodaja na debelo in drobno 3-1

Prva slavonska tvornica suhomesnate robe in masti Jovo Gigović Novogradiška

Podružnica v Mariboru: Glavni trg št. 21

Nogavice volnene flor in svilene flor

Slivovko fino štajersko blago

prodaja in razpošilja po povzetju

FERDO SERT

import in eksport

Maribor, Koroška cesta št. 21

Brata Vošnjak

PTUJ

Trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.

Elegantni box calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni ovek, drete, platno.

Pletenje, pod-
pletenje in popravila nogavic
prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

Restavracija in hotel
pri „Zamorcu“
(hotel „Mohr“), Maribor
Izborna prisna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostori vrt.
Za obilen obisk se priporočata
Franc in Pavla Jančer.

Trgovina kolonijalnega blaga
na debelo in drobno

Vladimir Pavlišek

Maribor, Grajska ul. 16
se priporoča!

V zalogi »Tiskovne zadruge« v Mariboru
je izšla brošura

**„Jugoslovanska mučenika
Zrinski in Frankopan“**

Spisal Matija Pirč, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1—K, s poštnino 1'05 K
Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom
pri večjih naročilih 10% popusta.

Rudeče maline

za eksport kupuje »BALKAN«, trgovska, špedicijska
in komisijska del. dr. Ljubljana, Dunajska c. 33. Prosi
se ratančne pismene ponudbe. 8-4

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor
žito, moko, milo i. t. d. katero imam
vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se pri-
poročam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih tr-
govinah in tobakarnah:

Weigl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg.
Ortner Jožef, Schmidov trg 2
Mahalka J., Gosposka ulica
Czadnik L., Šolska ulica
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Pristernik Mar., „ „
Schifko Terezija „ „
Schön, Tegetthoffova cesta
Schifko Marija, Melje
Pichler Ana, „ „
Jurko Marija, Koroška cesta
Lackner J., Vitrinska ulica
Kos A., Marijna ulica (pri sodniji)
Scheidbach H., Magdalenski trg
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ut.
Kresnik Ana, „ „
Majer J., Pobrežje, Brezka cesta 21
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor
Leber F., Koroški kolodvor

Ivana Sinkovič roj. Mihelič naznanja v svojem, v imenu svo-
jega sina Karola ter ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem tužno
vest, da je njih iskrenoljubljeni soprog, oz. oče, brat, svak in stric gospod

VALENTIN SINKOVIČ

ključavničarski delovodja v delavnicah južne železnice

v nedeljo dne 27. julija 1919 ob 1/20, uri po dolgi mokepolni bolezni pre-
viden s tolažili sv. vere, v 58. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo v torek dne 29. julija 1919
ob 18. uri v mrtvašnici cerkvenega pokopališča v Pobrežju slovesno
blagoslovilo in nato v rodbinskem grobu položilo k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek dne 1. avgusta 1919
ob 7. uri v župni cerkvi pri sv. Magdaleni v Mariboru.

Maribor, dne 28. julija 1919.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obreštuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi,
proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, de-
vize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje
in blago.
Izvršuje vse bančne transakcije.

Izdaja: Tiskovna zadruga

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiskarna: Karl Rabitsch v Mariboru.